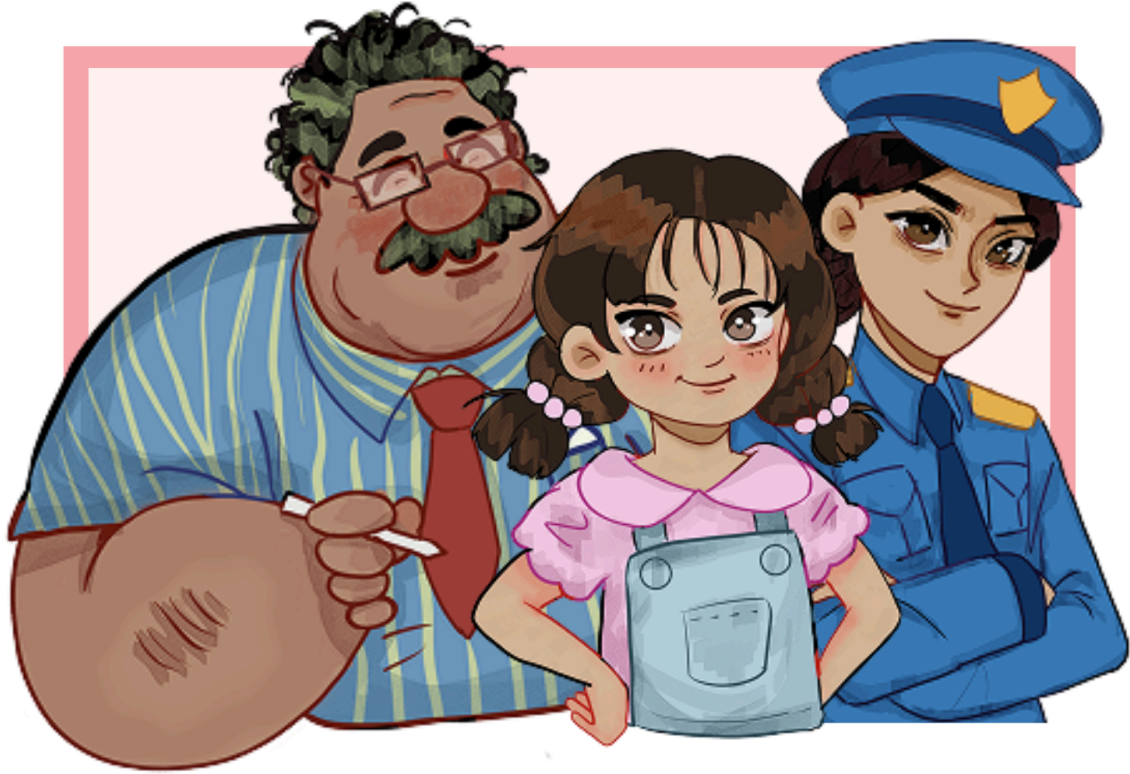

एकाइ ९

वास्तविक संसार र नेपालमा एआईको प्रयोग

Supported By:

ASML Foundation

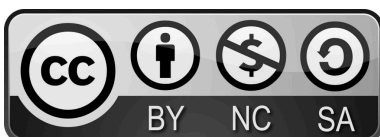

**Alternatives
4 children**

© Karkhana Samuha, 2025

Unless otherwise stated, this work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0) license.

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

वास्तविक संसार र नेपालमा एआईको प्रयोग

सिकाइका लक्ष्यहरू

यस पाठ एकाइको अन्त्यसम्ममा विद्यार्थीहरू निम्न कुराहरू गर्न सक्षम हुनेछन् :

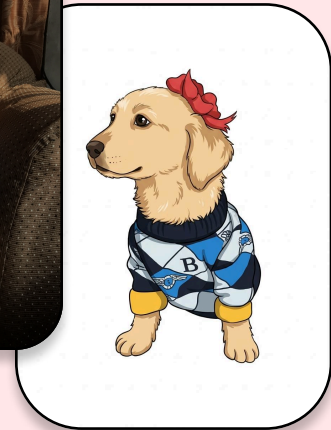
- वास्तविक संसारमा एआई को प्रयोग कसरी हुन्छ भन्ने बुझ्न ।
- एक जना व्यक्तिदेखि लिएर सम्पूर्ण देशसम्म एआई को प्रयोग कसरी गरिन्छ भन्ने बुझ्न ।
- एआई को मद्दतले विभिन्न समस्याहरूको समाधान कसरी निकाल्न सकिन्छ भन्ने बारे सोच्न ।

नेपालमा एआईको प्रयोग

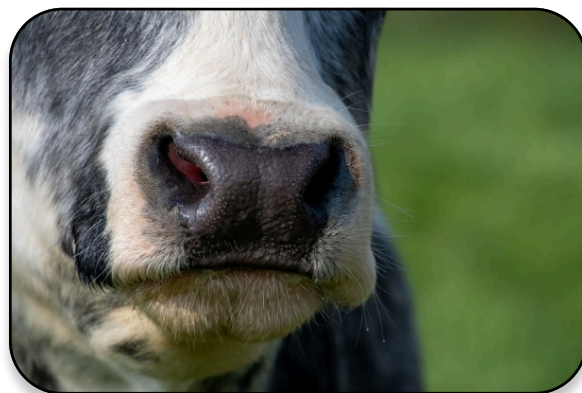
एआई केवल एउटा रमाइलो साधन मात्र होइन, यसले हाम्रो समाज र व्यापारलाई पनि बदल्दै छ। एआईले नेपालका विभिन्न क्षेत्रमा रहेका पुराना समस्याहरूलाई नयाँ र आधुनिक तरिकाले समाधान गर्न थालेको छ । यहाँ केही यस्ता उदाहरणहरू छन्, जसले एआईको सम्भावनालाई स्पष्ट पार्छन् :

१. सिर्जनशील व्यवसाय (Sticky Tales): 'स्टिकी टेल्स' एउटा डिजिटल स्टिकर स्टोर हो, जसले एआईलाई व्यापारमा कसरी प्रयोग गर्न सकिन्छ भन्ने उत्कृष्ट उदाहरण देखाएको छ । यसका सह-संस्थापकले न्यानो बनाना (Nano Banana) जस्ता एआई टुलहरूमा 'प्रोम्प्ट' (निर्देशन) दिएर नयाँ र आकर्षक चित्रहरूको वा फोटोको स्टिकर बनाउनुहुन्छ ।

एआईले डिजाइनको काम छिटो गरिदिने र थोरै फोटो सम्पादन सीप भए पुग्ने हुनाले, उहाँले यसलाई एउटा सफल व्यापारको रूपमा विकास गर्नुभएको छ। यसले विद्यार्थीहरूका लागि पनि भविष्यमा एआईको मद्दतले उद्यमी बन्ने बाटो देखाउँछ ।

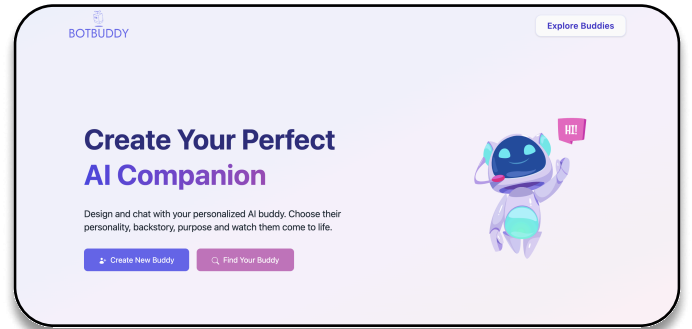
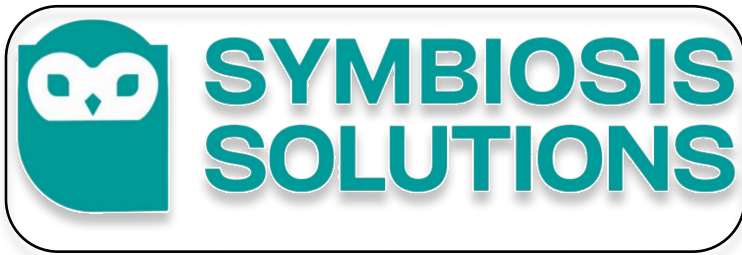

२. पशु पहिचान र डिजिटल बिमा (PlantSat): नेपालको PlantSat ले पशुपालन क्षेत्रमा एआईको 'कम्प्युटर भिजन' प्रविधि प्रयोग गरिरहेको छ। मानिसको औंठा छाप (Finger print) जस्तै गाईवस्तुको नाकको बुट्टा (Nose Print) पनि अद्वितीय र छुट्टै हुन्छ। एआईले यी नाकका छापहरूलाई हजारौं अन्य नाकका चित्रहरूसँग तुलना गरेर कुन गाई कुन हो भनेर ठ्याक्कै चिन्न सक्छ। यसले गर्दा पशु बिमा गर्दा हुने पहिचानको समस्या र आर्थिक ठगीलाई रोक्न ठूलो सहयोग पुगेको छ।

३. व्यक्तिगत सिकाइ र डिजिटल साथी (Symbiosis Solutions को 'Bot Buddy') :

Bot Buddy एउटा यस्तो सिर्जनशील एआई प्लेटफर्म हो, जहाँ प्रयोगकर्ताले आफ्नो रुचि र आवश्यकता अनुसारको 'डिजिटल क्यारेक्टर' आफैँ तयार पार्न सक्छन्। यसमा bot को नाम, फोटो, कुरा गर्ने शैली (Tone) र व्यक्तित्व (Persona) परिभाषित गरी त्यसलाई आफ्नै शिक्षक, गाइड वा एउटा रमाइलो साथीको रूपमा प्रयोग गर्न सकिन्छ। यसले कठिन विषयहरूलाई पनि तपाईंले रोजेको रोचक शैलीमा बुझाउने हुनाले सिकाइ थप प्रभावकारी, निजात्मक र मनोरञ्जक बन्छ।

४. गाडीको नम्बर प्लेट पहिचान (ANPR System): एआईको अर्को महत्त्वपूर्ण क्षमता भनेको चित्र वा भिडियोबाट अक्षर र नम्बरहरू चिन्नु हो (Character Recognition)। नेपालका इन्जिनियरहरूले विकास गरेको प्रविधिले सडकमा रहेका सीसीटीभी (CCTV) क्यामेराबाट खिचिएका तस्बिरहरू प्रयोग गरेर गुडिरहेको गाडीको नम्बर प्लेट आफैँ पढ्न सक्छ। यसले ट्राफिक नियम उल्लङ्घन गर्ने गाडीहरू पत्ता लगाउन, सडक सुरक्षा कायम गर्न र ट्राफिक प्रहरीको कामलाई अझ प्रभावकारी बनाउन मद्दत पुऱ्याएको छ।

Automatic Number Plate Detection and Recognition Using YOLOv8 and CNN

Kshitiz Gajurel ^a, Manoj Kumar Baniya ^b, Khushilal Mahato ^c,
Manish Kathet ^d, Suwarna Lingden ^e, Pukar Karki ^f

License Plate Images	Total Alpha-numeric	Detected Alpha-numeric	Undetected Alpha-numeric	Results
	7	7	0	ko2cha2697
	12	12	0	pra301006kha0912
	6	6	0	me1cha871
	7	7	0	ko1cha6098
	12	9	3	pra###002cha5506
	8	9	0	ko20pa#2078
	8	8	0	ko14pa6283
	8	8	0	ba15cha2031

शिक्षक विकास
(Teacher Bikash)

"हेर त विद्यार्थी भाइबैनीहरू, प्रविधि कति अगाडि बढिसक्यो! नेपालका किसानहरूले गाईको बिमा (Insurance) गर्दा एआई प्रयोग गरेर ठगी रोक्न सक्छन् । प्रविधिको सही प्रयोगले हाम्रो देशको कृषि र साना व्यवसायलाई धेरै फाइदा पुऱ्याउन सक्छ । तपाईंहरू पनि भविष्यमा यस्तै नयाँ सोच लिएर अगाडि बढ्नुपर्छ ।"